

نسخه سی ۱۰ فروشد

صاحبی، مدیری محوری :

اسلامك نفعنه خادم بمقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور
يازانك شخصيتي دكل، يازينك اهيتي
نظردقته آليير .
كن يازيلردن شايد قبول كوردولنلر:
تاصيخ ميراسيله درج ايديلير .

محفصل

۱۳۳۸

علمی، ادبی، اجتماعی و تجمیعی

شهری مجموعہ درہ

۱۳۴۱ محرمنہ مخصوص نسخہ

عدد : ۲۷

ادارہ خانہ سی : آفسرایدہ
ملا کورانی محلہ سندھ مہتر
سوقاغندہ ۳ نومرولو خانہ

مرکز توزیعی :

باب عالی جادہ سندھ (اتحاد
تجارت) کتب خانہ سی

آبونہ بدلی :

سنہ لکی ۱۲۰ غروش

آلتی آلتی ۶۰

اوج آلتی ۳۰

جلد : ۳

مندرجات :

تبریک . تشکر ، رسم مصحف عثمانی مسئلہ سی — از میرلی اسماعیل حتی بک . انسان ہانکی
دور مخلوقیدر ؟ — عبدالفیاض توفیق بک .

محفصل عرفان — جناب شہاب الدین بک ، ابو الفتح البستی مک برقصیدہ سی و منظوم ترجمہ سی —
محفصل ادبی : دیاربکرلی سعید پاشا مرحوم . برقطعہ — اسکدارلی طلعت بک ، دوشوندم — عبدالعزیز مجدی
افندی ، غزل — نابدید ، سالی تاریخ — طاہر المولوی .

محفصل تاریخی : ام عمارہ رضی اللہ عنہا — طاہر المولوی . سید برہان الدین — فریدون نافذ چلبی افندی .
بابیالک — احسان محوی . داود پاشا قیشلہ سی اوکندہ اوق آتیشی — طاہر المولوی .

تسمیه ایتش اولدینی اثر (اعداد قوت) حقنده کی حدیث ایله باشلار . عبدعاجزده اوحدیث شریفی وقتیه ترجمه ایدرک (اعداد قوت) سرلوحه لی بره مقاله یازمش، سبیل الرشاد مجموعه سنک ۲۶۹ نجی نسخه سیله نشر ایله مشدم .

اوراده ده حکایه ایدیلدیکی وجهله (تذکرة الرماة) رساله سی ، سلطان محمود ثانیث قهوه جی باشیسی ، مؤخرآ اوقاف ناظری اولان (مصطفی کانی افندی) طرفدن یازیلان (تلخیص رسائل الرماة) کتابنه تبرکاً نقل ایدیلش، اوق ایله یایک آتیلما سیله برابر یایلماسنه دائر و اوق جیلغه متعلق سائر معلومات ویریلشد .

مصطفی کانی افندی ۱۲۵۱ سنه سی ، محمود ثانیث معیتده اوق میداننده بولونورکن تلقی ایله دیکی اراده موجبجه یازدینی او کتابده :

« فاتح سلطان محمدخان حضرتلری ادرنه دن ابتدا حالا میدان تیرانداز اولان (قاسم پاشا سمتک اوستنده کی اوق میدانی) محله نزول و اول محلدن نائل فتوحات تیسیر رب العباد اولوب . . . غزوات اسلامه اوچ کون . . . اجرای سنت حضرت سیدالانام ایچون رمی سهام ایتدیردکلرین سیماح زمین اخبار، جریده آئارنده مفصلاً تحریر ایتمشدر . صاحب الرساله عبدالله افندیث تحقیق و تحریرینه نظراً معیت فاتحده موجود بوائمان علما و مشایخ و باخصوص آق شمس الدین قدس سره حضرتلرینک کشف و اراده و افاده لرله میدان مذکور رمی سهامه تخصیص و حدودیه اقلامه قید اولنوب فرمان اعطا اولدینی و دولت اسلامیه ابد قرارک ظهورنده کوبه اسلامیه ده اسلحه ثلاثه دن مرجعی تیروکان اولدیفنه مبنی حالا اجلاس نشین تحت دولت اسلامیه اولان شوکتلو عظمتلو قدرتلو کرامتلو افندیث السلطان الغازی محمودخان عدلی ایداه حضرتلرینک بتوفیقاه

ایراده هنوز حال ابتدائیده بولونان طبابتده اهالییه بوکی عجمی حاملری توصیه ایتکده لرسده تعصبک درجه سنی آکلامالی که : شیعیلرجه بابیلرک هامنه کیتک ، اونلرله بیله بیله آلیش ویریش ایتک شویله طورسون ، اونلره سورونمک نجاسته بولاشمق قدر کره در . الفتک ایسه شیعیلرجه قاری قوجه بیتده مخالفه یی موجب احوالدن اولدینی محققد .

اصنامه محوی

داور پاشا فیلسفی اوکنده ارق آتیشی

اسلحه ناریه نیک ایجادندن اول ، حتی تکمیلنه قدر هر قومک اوق ، یای ادمان واستعمالنه قدر اهمیت ویردیکی معلومدر .

انسانلرک دنیوی و اخروی هر درلو منافع و فوائدینی جامع اولان مسلمانلقده بو خصوصده وصایای مشوقده بولونمشدر .

عربلرک اوق ، یای ، مزراق ، حربه ، قلیسج و قالقاندن عبارت سلاحرلی ایچندن الک زیاده اوق یای تعلم وادمانی علیه الصلوة والسلام افندیث توصیه بویوروردی . چونکه : اوقت بوابکی سلاح ، آلات سائرده دن زیاده ایشه یارار و اونلره نسبة بوکونکی تفنکک یرینی طوتاردی .

ذات اقدس نبوینک (زوراء) (روحاء) (صفراء) (شوخط) (کتوم) (سداده) اسملی آلتی یایی (وکافور) ناهنده برتیرکشی بولوندینی سیر کتابلرنده محرردر .

(رمی ورمات) ک فضائی حقنده برچوق حدیث شریف روایت ایدیلیر . بونلردن قرق دانه می ، ابویوب الانصاری جامع شریفی امامی عبدالله افندی طرفدن جمع و تورکجه شرح اولونمشدر . عبدالله افندی مرحومک (تذکرة الرماة)

قوپران احمد آغا مرحومك طاشنده بويت يازلمشدر:

صاحب النزل في الميدان

الذي اسمه توزقوپران

الشيخ على المعروف بادريس الرئيس المشهور
بمختفي بيرمي دخی میدان مزبورك آشاغی طرفنده

ترسانه وراسنده مدفوندر . ۱۰۲۴ تاریخنده وفات

ایتمشدر . فضلاي شهرتشاردن آيا صوفیه کیرواعطی

فاضل سلیمان افندی دخی ۱۱۳۴ ربیع ثانیسی اون

دردنده و عتد اربها ایتکه میدان مزبور مقابرینه

دفن اولمشدر . وسائر مقابر مشهوره چوقدر

و پادشاهان اسلافك آثار کثیره لری اولوب

علی الخصوص سلطان سلیم خان ثالث حضر تلر سئك

طاشلری وارددر . و سلطان محمود خان ثانی افندی

حضر تلری ۱۲۳۳ سنه سی جمادی الآخرة نك بشنجی

صالی کونی قبضه آلدق لری ائشاده عالی بر ضیافت

ترتیب اولنوب کمر کچی بولمانا کینلی عثمان آغا ضیافت

امینی صبا اولمش و حمله کمانکشانه علی مراتبهم طرف

شاهانه دن عطیه لر و بونجه لر احسان قیلنمشدر .

کمانکشلر تکیه سی، و مشتملاتی، جنت مکان عبدالعزیز

و عبدالحمید خانلر زماننده بر و اوچ که جمعا دوت

تعمیر کورمش ایسه ده تعمیر اخیر ائشاسنده مشروطیت

اعلان ایدیلرک امر تریم نایم قالمش، حرب عمومی

صیراسنده تکیه، جامع، میدان او طه سی، مطبخ

وقصر هایون یانوب بریغین انقاض حالته کیرمش،

صوکر اوانقاضی ده اوقاف نظارتی بالمزایده صائمش،

اوراده حجت قائمه کبی دیکیلوب طوران بر مناره دن

باشقه او مائر مفاخر نابود اولوب کیتمش، حتی

اوق آتمق ایچون وقف و تخصیص ایدیلش اولان

ساحه وسیعه شونک بونک النده قالوب سیزه بوستانلرینه

انقلاب ایله مش! اوراسی او یله اولونجه اسکیدن قالم،

یا خود یکیدن هوسکار بر قاچ کمانکش ایچین ده رمی

سهمه قابایتلی یر تحریر سینه مجبورییت حاصل اولمش.

تعالی بو فن شریفه رعایت شهیدشاهیلرنده فتور

بیورمادق لری جمله نك معلوم و منظوریدر « دیر

و (سیاح زمین اخبار) تعیریله ازیلیا چلی بی اینا

ایدر که چلی ده سیاحتنامه سئك برنجی جلدنده شو

معلوماتی ویرر:

« تکیه تیراندازان فاتح بناسیدر ... هفته ده

ایکی کون غزات مسلمین ایله کلوب اوق آتارلردی.

ایشته او عصرده کمانکشان و تیراندازانك صحبتلرینه

مخصوص بو تکیه بنا اولنمشدر . صکره سلطان

بایزید ولی دخی یایچی اولدیغدن کمانکش خطاط

شیخ حضرتلرینك تشویقیله بو زاویه بی توسیع

ایتمشدر . بعده مرور ایام ایله تکیه جابجا منهدم

اولمشدر . سلطان مراد رابع دخی تیرانداز اولدیغدن

مصاحب سلاحدار مصطفی پاشایی تعمیر و ترمیمه

مأمور ایتمشدر . تاریخی:

همت آباد جدید اولدی بنای تکیه گاه «

(حدیقه الجوامع) ده :

« اوق میدانی مسجدی ، فی الاصل بانیمی

ابوالفتح سلطان محمد خان غازی اولوب صکره

سلطان بایزید خان ولی حضر تلری مستقل وقف تعیین

ایله تکیه و مطبخ بنا ایلوب ده صکره ملوک

ووزرا وسائر بعض اصحاب خیر وقفه ضم ایله

طعامی تکثیر و محلی توسیع ایلمشدر « دیدکدن

ومنبرنی ۱۰۳۵ ده کورجی محمد پاشانك وضع

ایله دیکنی ، ۱۱۲۷ ده سلطان احمد نالک تجدید

ایتدیردیکنی ، مناره سنی ۱۱۸۴ ده قاضی عسکر

محضری حاجی ابوبکر آغانك، تکیه وجامعی ۱۲۳۴ ده

محمود نالینك تجدیداً یاپدیردیغنی افاده ایتدکدن

صوکر ا شوایضا حاتده بولونویور :

« اطرافنده کمانکشلرک طاشلری وارددر که

اکثرینك تاریخلری اوزرنده یازلمشدر . حتی توز

سیلینمش و بوزولش اولان کتابه لرینی اوقومایه
چابالادم . قرائت ایدم بیلدک لریمی یازیورم :

برنجی طاشک کتابه سی

حضرت سلطان محمد خان ..

پادشاه دین و ظل مستعان

قاجا کری و طابور متین [۱]

شاه عالم سرور صاحبقران

بو فضای دلکشی سیر ایدوب

دولت و شانیه اول شاه جهان

قوس بر جن کون کبی منزل قیلوب

قبضه سینه آلدی بر زرین کمان

تیر مقصودی اودم پرتاب ایدوب

شصت پا کنده اوتیر جانستان

.....

.....

یا الهی سعد و قاص ولی

دستگیر اولا اوشاهه هر زمان

.....

.....

یعنی اقبالیه خوش تاریخدر

منزل شاهی بوسلطانی نشان

۱۰۱۲

ایکنجی طاشک کتابه سندن یالکز شو تاریخ

بیتنی اوقویه بیلدم :

حافظا دیکلیدی چون آیق طاشی تاریخدر

منزلینه قوندی سلطان احمدک آیق طشی

۱۰۱۵

دیمک که محمد ثالث و احمد اول کی ایکی

پادشاهم زده بورایه گلش و بورادن اوق آتمش ،

یعنی بیلمه یه رک کلدیکمز بریر ، اساساً رمی محلی

ایمش .

اوق آتاجق اولانلر - اسملری حروف هجا

صراسیله یازیلان - شوزاتلر ایدی :

[۱] طابور ویا اسطبور ، تعبیر قدیم زجه تحصنکاه

دیمکدر . دشمن ، اردو سنک اطرافنی خندق چویرمکله

ویا بشقه صورتله محافظه ایلدکده طابور قوردی دیرلر

ایمش . تاریخ دولت عثمانیه - عبدالرحمن شرف بک

اوت . کمانکشک منتسب و محبارندن بعض
ذوات ، کچنلر ده چاملیجه طرفلر ندم اوق آتمش لردی .

بودفعه ده طوب قاپی خارچنده داود پاشا قیشله سی

جوارینه کیتمه یه قرار ویر مشلر . انداخت اناسنده

بولونمق ایچین بنی ده دعوت ایتدیلر . مع التشکر

اجابت کوستردم . تموزک ۱۴ نجی جمعه کونی اوکله دن

صوکر ایدی که غلطه محکمه شرعیه سی قاضی مشاور

محترمی مختار مبلابک افندینک رفاقتنده اوله رق داود پاشا

قیشله سینه چیقان یوقوشی طیرمانیور ، کوردیکم

یانیق و بیقیق مبانینک ویردیکی تأثرات ایله :

بلای عشق ایله یاغش ییقلمشک یکسر

نهدر بو حال خرابک وطنمیسک آکوکل !

بیت خرابی یاد و انشاد ایدیوردم .

قبه سنک قورشونلری صییریلش ، دیوارینک

مرمرلری دوکولش و غالباً بر قاج سینه اولنه

کنجه یه قدر جیخانک اولمق اوزره قوللانیمش

مهیپ بر بنانک یان طرفه و بر چوق قیرطینه یه

کوکوس کرمش ، فقط بو سفر دالترینک آلتنه

کولکه یرینه حزن سرمش اولان بر قاج آغاجک

سایه سنه اوطوردق .

یابانجی آیاقلرک چیکنه مش اولدینی اوطور اقلر

اوستنده بر قابا حصیر ایله ایکی اوچ دانه (بکک)

آتیلمشدی که بونلرده لئیم بردشمنک نجه تعرضدن

او خراب قیشله نک یارالی سینه سنه التجا ایله مش بولونان

زواللی مهاجرلرک اثر اکرامی ایدی .

براز استراحتی متعاقب ، قارشیده و بربرندن

سکز اون آرشین اوزاقده دیکیلی ایکی طاش

کوستردیلر ، برینک (منزل) دیکرینک (آیاق)

طاشی اولدینی خبر ویرمکله برابر اوقک آتیلدینی

یرده کی نشانه (آیاق طاشی) دوشمیدیکی یرده کینه

(منزل طاشی) ده نیلیدیکنی سویله دیلر .

طاشلرک یانه کیتدم . زمانک ناخن تخریبی ایله

سپره کلنجه : فلی دیشی ، باغه ، صوم ،
یاخود کمیک کی شیلردن معمول بیضی شکل بر
صفیحه : اوستنده - قلم مقطرلنده اولدینی کی -
بر یاتاق وار که آتیه جق اوقک اوجی بویانا ق داخلنده
حرکت ایدنیور .

قندیل ایسه عربلرک (جعبه) عجملرک (تیرکش)
تورکلرک (اوق قوبورلی) دیدکلی مخروط ناقص
شکلنده آغاجدن معمول ، اوستی جلالی و قاقمالی
اوق محفظه سی . قاپاغی که نیش طرفدن آچیلیور
و قسیماتلی اولان داخلنده متعدد اوق بولونویور .
بودفه آتیلجقار (منزل اوقی) ایمش .

منزل اوقی ، جام آغاجدن یاپیلر مش و مجموع
ثقلتی ۳-۴،۵ درهم اولمق لازم کلر مش . اوقلرک
باشنده فیل دیشی براوج ، کریسنده ده (یله) ده نیلن
وقوغوتویندن ، یاخود ترشه دن اعمال ایدیلن اوج
عدد قاناد وار . اک نهایتده ایسه (کوز) تعیز
اولونان و (بقم آغاجی) ندن یاپیلان بر (ییو)
کورولویور که اورادن چله یه طوتدورولویور .
کرک (تلخیص رسائل الرماة) کتابنک
بیسانه ، کرک پک مقتدر ایکی صنعتکار اولان
ابراهیم و باهر بکرک افاده سنه کوره اوق ویای
اعمالی ، پک دقیق و مشکل برایش ایمش ، حتی
بریاک قوللانیمق اوزره اله آله بیلمه سی آنجاق
آلتی آیده ممکن اولور مش . توکلی [ائی ایش
آلتی آیده چیقار] دیمزلر .

استانبولده (اوقجیلر باشی) ده نیلن و بایزید
میدانندن چارشی قاپیسنه کیدن جاده نک بایزیددن
اعتباراً صاغ طرفنده یوکسکجه و کنیشجه بردکان
واردی که یاقین زمانلره قدر اوراده حافظ افندی
نامنده براوقچی اوطوروردی .

اوجارشینک صوک صنعتکاری اولان بو آدم ،
اوقجیلغه وقف ایدیلش اولان او دکانده مجاناً

ابراهیم پک ، اوزیکلر شیخی نجم الدین افندی ،
احمد نوری پک ، باهر پک ، حافظ احمد پک ،
حافظ کمال افندی ، عبدالقادر افندی ، نجم الدین
افندی ، وقاص پک . بناءً علیه یایلر ، سپرلر ،
زهکیرلر طوربالردن ، اوقلرده . قندیللردن
چیقاریلیدی .

وقاص ، ابراهیم و باهر بکر ، اصلاً کانکش
زاده اولدقلرندن کندیلرنده اسکی و پک قیمتدار
یایلر واردی . شیخ نجم الدین افندی ایسه
سلطان عبدالعزیز خانه منسوب اولدینی مروی
برای بولونویوردی . یایلر ، ایکی اوجندن طوتو-
لوب دیز یاردیمیله ترسنه قیویر یله رق چله لره طاقیلدی .
عبدالحلیم آغانک مشهور حجاز بسته سنک
میانخانه سی تشکیل ایدن :

چله سختن چکر مردم کان ابرولرک
آفرین ارباب عشق قوت بازوسنه

یتنده ده ایشیدیلدیکی وجهله کیریش مقامنده
یا به طاقیلان و برقاق قات ابریشمدن عبارت اولان
کرکی به (چله) دیورلر . فارسیده اوکا - زانک
کسری ، هانک سکونیله - (زه) تعیز ایدرلر .
حضرت مولانک « قوم صویه قاندینی حالد بن
طویمادم . دنیاده نیم یایمه لایق بر چله یوق » مألنده کی :
ریک زآب سیرشد من نشدم زهی زهی

لایق این کان من نیست درین جهان زهی
یتنده اولدینی کی

صاغ آلاک باش پارماغنه کچیریان وجهلنک
قولای و صاغلاجه طوتولوب چکیلیمه سنه خدمت
ایدن حلقه یه ده (زهکیر) نامی وریورلر ، نته کیم
فاضلک :

سیمدن یوقسه که انکشته زهکیر طاقوب

پهلوان فلک ایلر هوس نیرو و کان

یتنده ده واقعدر .

منزل اوقى آتاندرك انداختى متعاقب (ياحق)
دييه باغيرمالرينك اك طوغرو سبى - بر طاقيم